สรุปผลการประชุม (นอกรอบ)
คณะกรรมาธิการการปฏิรูปศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
สภาปฏิรูปแห่งชาติ
วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๗
ณ ห้องประชุมคณะกรรมาธิการ หมายเลข ๓๖๐๑ ชั้น ๖ อาคารรัฐสภา ๓

.....

เรื่องพิจารณา

การเสนอผลงานวิจัยด้านการศึกษาของหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาในการจัดทำรายงานความเห็นหรือข้อเสนอแนะด้านการศึกษาเสนอต่อสภาปฏิรูปแห่งชาติเพื่อเสนอคณะกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญเพื่อประโยชน์ในการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญ

ประเด็นการพิจารณา

เพื่อรับทราบข้อมูลข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผลงานวิจัยด้านการศึกษาของหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาในการจัดทำรายงานความเห็นหรือข้อเสนอแนะด้านการศึกษาเสนอต่อสภาปฏิรูปแห่งชาติเพื่อเสนอคณะกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญเพื่อประโยชน์ในการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญตลอดจนข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวโดยมีผู้แทนสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) ธนาคารโลก (World Bank) และสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาเข้าร่วมประชุม ดังนี้

๑. นายสมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ ประธานสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI)
๒. นายดิลกะ ลัทธพิพัฒน์ นักเศรษฐศาสตร์ ด้านการพัฒนามนุษย์ ธนาคารโลก (World Bank)
๓. รองศาสตราจารย์ พินิติ รตะนานุกูล เลขาธิการสภาการศึกษา

สรุปมติ / สรุปผลการประชุม

สรุปผลการประชุม

นายสมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ ประธานสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) ได้ชี้แจงแสดงความคิดเห็นต่อที่ประชุม สรุปได้ดังนี้

ความท้ายทายในระบบการศึกษาไทย คือ ปัญหาในเรื่องของคุณภาพ โดยนักเรียนไทยใช้เวลาเรียนมาก แต่ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาต่ำ ทั้งจากการประเมินในระดับชาติ และระดับนานาชาติ ดังนั้น TDRI และ World Bank จึงได้ร่วมกันทำวิจัยเกี่ยวกับการปฏิรูประบบการศึกษาไทยขึ้น ประกอบด้วยเรื่อง ระบบบุคลากรครู การจัดสรรงบประมาณ การสอบมาตรฐาน การพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ ๒๑ สื่อการสอน การประเมินคุณภาพสถานศึกษา และเรื่องของอาชีวศึกษา สำหรับผลงานวิจัยที่นำเสนอต่อที่ประชุมในครั้งนี้ คือตัวอย่างข้อเสนอว่าด้วยการปฏิรูประบบการศึกษาใน ๒ เรื่อง คือ ระบบบุคลากรและการจัดสรรงบประมาณ สรุปได้ดังนี้

<u>ระบบบุคลากรครู</u> จากการวิจัยพบว่า

๑) การคัดเลือกครูเข้าสู่ระบบ มีปัญหาตั้งแต่การคัดเลือกผู้เข้าเรียน ระบบการเรียน และระบบการคัดเลือกครูเข้าสู่โรงเรียน พบว่าเครื่องมือในการคัดเลือกครูไม่มีมาตรฐานเพราะเขตพื้นที่การศึกษาเป็นผู้คัดเลือกเอง และเมื่อครูผ่านการคัดเลือกแล้วครูจะเป็นผู้เลือกโรงเรียนทำให้ได้ครูที่มีคุณสมบัติไม่ตรงตามความประสงค์ของโรงเรียน

๒) การจัดสรรครู มีปัญหาในเรื่องของการขาดแคลนครูในพื้นที่ห่างไกล พื้นที่เสี่ยงและโรงเรียนขนาดเล็ก ขณะเดียวกันมีปัญหาเรื่องครูเกินในบางพื้นที่ เนื่องจากการจัดสรรครูไม่เป็นไปตามความต้องการที่แท้จริงของโรงเรียนและความขาดแคลน แต่การบรรจุหรือย้ายเป็นไปตามความประสงค์ของครู

๓) การฝึกอบรมครู ปัญหาเรื่องงบประมาณในการอบรมครูมีในสัดส่วนที่ต่ำ และส่วนกลางเป็นผู้จัดหลักสูตรในการอบรม ซึ่งส่วนใหญ่เป็นหลักสูตรการบรรยายระยะสั้นไม่สอดคล้องกับความต้องการของครูและไม่สามารถนำไปปฏิบัติและพัฒนาครูได้จริง

๔) การจ้างครู ระบบการจ้างครูปัจจุบันไม่กระตุ้นให้ครูเกิดการพัฒนา เนื่องจากครูที่อยู่ในระบบราชการมีความมั่นคงสูง การประเมินให้ออกเป็นไปได้ยาก ขณะที่ครูที่เป็นลูกจ้างขาดความมั่นคงเพราะการประเมินให้ออกขึ้นอยู่กับการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนและต้องประเมินทุกปี

๕) การประเมินครู พบว่ามีปัญหาเรื่องเครื่องมือการประเมินเพื่อเลื่อนเงินเดือนและการเลื่อนวิทยฐานะไม่สะท้อนคุณภาพการศึกษา เพราะการประเมินเน้นการสร้างงานวิชาการ มากกว่าผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน

ข้อเสนอเพื่อการปฏิรูประบบบุคลากรครู

๑) การคัดเลือกครูควรมีกระบวนการที่เป็นมาตรฐานโดยให้มีการจัดทำคลังข้อสอบ และให้สอบจากส่วนกลาง หลังจากนั้นให้โรงเรียนคัดเลือกครูที่สอบได้จากส่วนกลางที่มีคุณสมบัติตามความต้องการ โดยที่โรงเรียนสามารถทำการทดสอบทักษะอื่นเพิ่มเติมได้

๒) การจัดสรรครู มีการจัดสรรครูตามความเหมาะสมและความต้องการของโรงเรียน คือให้โรงเรียนเป็นคนเลือกครู และมีการสร้างแรงจูงใจให้มีการย้ายครูจากโรงเรียนที่เกินไปโรงเรียนที่ขาด รวมถึงผู้ที่เป็นครูในพื้นที่ห่างไกลหรือเสี่ยงภัยโดยการเพิ่มค่าตอบแทนที่สูงขึ้นกว่าปัจจุบัน

๓) การฝึกอบรมครูควรให้งบประมาณไปยังโรงเรียนเพื่อให้สามารถเลือกฝึกอบรมในเนื้อหาและรูปแบบตามความต้องการตามหลักเกณฑ์ที่ส่วนกลางกำหนด โดยการฝึกอบรมให้เน้นเรื่องการฝึกปฏิบัติจริงในห้องเรียนและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครู

๔) การจ้างครูกรณีข้าราชการควรมีการประเมินในเรื่องคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนผูกโยงกับความมั่นคงในอาชีพ ขณะที่ครูอัตราจ้างควรปรับสัญญาจ้างเป็นตลอดชีพแต่ก็ให้ผูกโยงการประเมินกับคุณภาพของผู้เรียนเช่นกัน

๕) การประเมินครูทั้งการประเมินเลื่อนขั้นเงินเดือนและการเลื่อนวิทยฐานะให้เพิ่มน้ำหนักเกี่ยวกับการพัฒนาผลการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียน และเพิ่มการประเมินโดยการสังเกตในห้องเรียนแทนเอกสาร

การจัดสรรงบประมาณ จากการวิจัยพบว่า การจัดสรรงบประมาณเป็นแบบรายหัวเท่ากันทุกโรงเรียน ไม่ได้คำนึงถึงต้นทุนและสภาพที่แท้จริงของโรงเรียนที่มีความหลากหลายและแตกต่างกันทั้งด้านขนาดและคุณภาพ ทำให้เกิดความเลื่อมล้ำในการอุดหนุนงบประมาณขณะเดียวกันในการอุดหนุนเป็นการให้กับโรงเรียนโดยตรงทำให้ไม่เอื้อให้เกิดความรับผิดชอบ (Accountability) ในการใช้งบประมาณ เพราะงบประมาณไม่ได้ผูกโยงกับคุณภาพของผู้เรียน งบประมาณส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายบุคลากรจึงทำให้งบประมาณที่จะนำมาพัฒนานักเรียนมีน้อย

ข้อเสนอเพื่อการปฏิรูปรูปการจัดสรรงบประมาณ

๑) การจัดสรรงบประมาณควรมีการคำนวณเงินอุดหนุนให้เหมาะกับสภาพความเป็นจริงของโรงเรียนทั้งขนาด คุณภาพ ความต้องการพิเศษและความขาดแคลนของโรงเรียน

๒) ควรปรับปรุงรูปแบบการให้งบประมาณสนับสนุนจากเงินอุดหนุนรายหัวที่ให้แก่โรงเรียนโดยตรงเป็นการให้เป็นคูปองการศึกษาแก่นักเรียนเพื่อให้สามารถที่จะเลือกเรียนในโรงเรียนที่ตรงกับความต้องการของผู้เรียนได้และงบประมาณได้ถึงตัวผู้เรียนอย่างแท้จริง

ระบบการประเมินคุณภาพการศึกษา

จากการวิจัยพบว่าการประเมินภายนอกโดย สมศ.ตัวชี้วัดไม่สอดคล้องหรือส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา ตัวชี้วัดเป็นนามธรรม ไม่สามารถวัดได้จริง เน้นเอกสาร นอกจากนั้นข้อเสนอจากการประเมินไม่สามารถนำไปแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาผู้ที่ถูกประเมินได้ เป็นเพียงข้อเสนอกลาง ๆ

ข้อเสนอเพื่อการปฏิรูปการประเมินคุณภาพการศึกษา

ควรเน้นการประเมินภายในของโรงเรียน และเป็นการประเมินเพื่อการพัฒนาโดยให้ สมศ. เป็นผู้ช่วยสนับสนุนและให้คำแนะนำ ส่วนการประเมินภายนอกโดย สมศ. ควรใช้สำหรับการติดตามและประเมินเฉพาะเรื่อง

ข้อเสนอเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษาภาพรวม

โดยเรียงลำดับความสำคัญและเร่งด่วนในการพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

๑. การปฏิรูประบบบุคลากรครู ทั้งเรื่องของการคัดเลือก การจ้าง การฝึกอบรมและการประเมินครู

๒. การปฏิรูประบบการจัดสรรงบประมาณ ควรจัดสรรงบประมาณในลักษณะของคูปองการศึกษา

๓. การปฏิรูปบริหารจัดการ การสร้างความรับผิดชอบ (Accountability) ในการบริหารทุกระดับต่อคุณภาพและผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียน เน้นการกระจายอำนาจสู่โรงเรียน ให้โรงเรียนมีอิสระในการบริหารจัดการเรื่องงบประมาณ บุคลากรและวิชาการ

๔. การปฏิรูปหลักสูตรการเรียนการสอน หลักสูตรควรมีทั้งเรื่องของเนื้อหาสาระและเรื่องของการฝึกทักษะให้แก่ผู้เรียนและไม่ควรมากจนเกินไป

๖. การปฏิรูปกระบวนการจัดการเรียนการสอน ครูคือผู้อำนวยความสะดวกให้เกิดการเรียนรู้ควรเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางได้เรียนรู้ในสิ่งที่อยากเรียนและสอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนใฝ่หาการเรียนรู้ตลอดชีวิต

๗. การปฏิรูปรูปแบบและวิธีการจัดการศึกษาควรมีหลากหลายให้เหมาะสมกับบริบททั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ความต้องการของผู้เรียนทั้งนี้ไม่ควรมีมาตรฐานเดียวที่ใช้กับทุกโรงเรียน รวมทั้งการประเมินคุณภาพาศึกษาด้วย

นายดิลกะ ลัทธพิพัฒน์ นักเศรษฐศาสตร์ ด้านการพัฒนามนุษย์ ธนาคารโลก (World Bank)

ได้นำเสนอข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาโรงเรียนขนาดเล็กและแนวทางในการแก้ไขปัญหา สรุปได้ดังนี้

สำหรับประเทศไทยโรงเรียนที่จัดว่าเป็นโรงเรียนขนาดเล็กคือโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนไม่เกิน ๑๒๐ คน โดยทั่วประเทศมีโรงเรียนประมาณ ๓๐,๐๐๐ แห่ง และเป็นโรงเรียนขนาดเล็กอยู่ประมาณ ๑๗,๐๐๐ แห่ง ในที่นี้เป็นโรงเรียนขนาดเล็กที่อยู่พื้นที่ห่างไกลและถิ่นทุรกันดาร พื้นที่เสี่ยงภัยอยู่ประมาณ ๒,๐๐๐ แห่ง สภาพสังคมไทยในปัจจุบันพบว่ามีอัตราการเกิดลดลง ขณะเดียวกันการคมนาคมขนส่งก็มีความเจริญก้าวหน้าส่งผลให้โรงเรียนขนาดเล็กมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

ปัจจุบันเรื่องคุณภาพการการศึกษาไทยตกต่ำลง จากผลการทดสอบทั้งระดับนานาชาติและระดับประเทศและพบว่าโรงเรียนที่มีคุณภาพต่ำส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก แต่เมื่อพิจารณาถึงต้นทุนในการจัดการศึกษากลับพบว่าโรงเรียนขนาดเล็กนั้นมีต้นทุนสูงกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวจึงมีความพยายามในการที่จะศึกษาถึงแนวทางในการแก้ปัญหาโรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งคณะผู้วิจัยได้มีการนำเรื่องการจัดเครือข่ายโรงเรียน (School Mapping) เข้ามาทดลองใช้ โดยโรงเรียนที่จะเป็นเครือข่ายกันได้ จะต้องใช้เวลาเดินทางถึงกันได้ไม่เกิน ๓๐ นาที และโรงเรียนขนาดเล็กในความหมายคือโรงเรียนที่มีนักเรียนน้อยกว่า ๒๐ คน / ห้อง ผลจากการทำโรงเรียนเครือข่ายตามนิยามดังกล่าวพบว่าโรงเรียนขนาดเล็กในประเทศไทยมีทั้งสิ้นประมาณ ๑๓,๐๐๐ แห่ง ที่สามารถนำเข้าสู่โครงการโรงเรียนเครือข่ายได้ นอกจากนี้ในโครงการวิจัยดังกล่าวได้จัดทำกรณีศึกษาในการแก้ปัญหาโรงเรียนขนาดเล็กโดยการบริหารจัดการทรัพยากรในลักษณะโรงเรียนเครือข่ายขึ้น โดย

การบริหารจัดการคือมีการนำโรงเรียนที่อยู่ในพื้นที่ใกล้เคียงกันที่ครูไม่ครบชั้น นักเรียนน้อย และอุปกรณ์การเรียนการสอนไม่เพียงพอได้ร่วมกันใช้ทรัพยากร โดยมีการนำนักเรียนไปเรียนร่วมกัน ครูสอนร่วมกัน โดยให้บริการการเดินทางแก่เด็กนักเรียน ซึ่งจากโครงการดังกล่าวไม่ต้องใช้งบประมาณใด ๆ เพิ่มเติมนอกจากเรื่องของยานพาหนะและค่าเดินทาง ภายหลังจากดำเนินโครงการพบว่าค่าใช้จ่ายต่อหัวของนักเรียนลดลง ขณะที่มีจำนวนครู /ห้องเรียนเพิ่มขึ้น แต่ยังประสบปัญหาหาว่ายังไม่ได้รับการยอมรับจากภาครัฐเท่าที่ควร

อย่างไรก็ตามหากจะนำรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กดังกล่าวไปใช้อาจจะต้องมีการจัดทำเป็นโครงการนำร่อง (Pilot Project) เพื่อทำการติดตามผลว่าผลการเรียนของผู้เรียนดีขึ้นหรือไม่ ค่าใช้จ่ายลดลงจริงหรือไม่ หากพบว่าประสบผลสำเร็จจึงนำไปขยายผลต่อ แต่การขยายผลอาจจะต้องพิจารณารูปแบบที่เหมาะสมว่าควรบริหารจัดการโรงเรียนเครือข่ายเหล่านั้นด้วยวิธีการใดจะต้องคำนึงถึงความต้องการและบริบทของแต่ละโรงเรียน กลุ่มโรงเรียน

รองศาสตราจารย์ พินิติ รตะนานุกูล เลขาธิการสภาการศึกษา ได้ชี้แจงแสดงความคิดเห็นต่อที่ประชุม สรุปได้ดังนี้

สำหรับปัญหาการศึกษาและแนวทางการปฏิรูปการศึกษาเห็นสอดคล้องกับที่ TDRI ได้นำเสนอทั้งในเรื่องของคุณภาพผู้เรียน คุณภาพครู หลักสูตร และการบริหารจัดการ แต่อย่างไรก็ตามปัญหาการศึกษาไทยมีความซับซ้อนโดยเฉพาะบริบทการศึกษาของสังคมเมืองและสังคมชนบทที่มีความแตกต่างกัน ปัญหาคุณภาพการศึกษาในชนบทมีปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและสังคมเข้ามาเกี่ยวข้องเช่นเรื่องปัญหาความยากจน ปัญหาครอบครัว นอกจากนั้นในเรื่องของการเตรียมความพร้อมเข้าสู่การศึกษาในสังคมชนบทก็มีความพร้อมที่น้อยกว่าสังคมเมือง สิ่งเหล่านี้จะต้องนำมาประกอบการพิจารณาด้วย ดังนั้นการแก้ปัญหาการศึกษาไทยการสร้างความเท่าเทียมและโอกาสจึงเป็นเรื่องที่สำคัญ รวมถึงการพัฒนาการศึกษาในระยะยาวจะต้องให้สอดรับกับการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการพัฒนาด้านอื่น ๆ ด้วย

<u>คณะกรรมาธิการได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ</u> โดยสรุปได้ดังนี้

๑. ปัญหาการศึกษาไทยมีความซับซ้อนและเชื่อมโยงกันทุกระบบทั้งผู้เรียน บุคลากรครู หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน งบประมาณ การบริหารจัดการ และการประเมิน ดังนั้นในการแก้ปัญหาจึงต้องเป็นการมองในภาพใหญ่อย่างเป็นระบบที่เชื่อมโยงกันไม่สามารถแก้แบบแยกส่วนเพียงจุดใดจุดหนึ่งได้ แต่อย่างไรจะต้องมีจุดเชื่อมหรือจุดคานงัดสำคัญของปัญหา ดังนั้นหากสามารถพบและแก้ปัญหาตรงจุดนั้นได้ก็จะสามารถแก้ปัญหาการศึกษาไทยได้

๒. การปฏิรูปการศึกษาเป็นเรื่องที่ต้องดำเนินการในระยะยาวจึงจะสำเร็จ ดังนั้นแนวทางต้องมีความชัดเจน สามารถปฏิบัติได้จริง และทุกภาคส่วนต้องมีส่วนร่วมและเข้าใจ ทั้งนี้ การดำเนินการระยะยาวจะเกิดขึ้นได้ต้องกำหนดเป็นวาระแห่งชาติและจำเป็นต้องมีผู้รับผิดชอบที่ชัดเจนโดยตรงในการที่จะผลักดันและขับเคลื่อนซึ่งอาจจะตั้งเป็นคณะกรรมการ (Board) ที่ไม่ถูกแทรกแซงจากการเมือง

๓. การจัดการศึกษาจะสำเร็จหรือไม่ผู้บริหารการศึกษาในทุก ๆ ระดับถือว่ามีความสำคัญมาก โดยเฉพาะผู้บริหารโรงเรียน เพราะถ้าหากผู้บริหารโรงเรียนมีความรู้ ความสามารถในการบริหารจัดการ และวิชาการก็จะสามารถสร้างคุณภาพการศึกษาได้ โดยเฉพาะการสร้างคุณภาพในโรงเรียนขนาดเล็กด้วย

๔. กระทรวงศึกษาธิการควรมีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของการบริหารจากการสั่งการและควบคุมเป็นผู้กำหนดนโยบายหลัก การกำกับดูแล สนับสนุน โดยให้อิสระแก่โรงเรียนในการที่จะบริหารจัดการทั้งในเรื่องของบุคลากร งบประมาณ วิชาการ

๕. การจัดการเรียนการสอนควรเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการจัดการเรียนการสอนอย่างแท้จริง ส่วนในเรื่องของหลักสูตรก็ไม่ควรมีเนื้อหาที่มากจนเกินไป ควรเน้นการสร้างกิจกรรมเสริมทักษะให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะของคนที่สมบูรณ์ เป็นผู้ที่มีจิตใจใฝ่เรียนรู้ มีแรงบันดาลใจในการเรียนรู้ มีความมั่นใจใน

คุณค่าของตนเอง ทั้งนี้การจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องปรับบทบาทเพื่อสนองตอบต่อผู้เรียนเป็นหลัก โดยกระทรวงศึกษาจะต้องให้อิสระแก่โรงเรียนที่จะจัดการเรียนการสอนให้ตรงตามความสนใจและศักยภาพของผู้เรียน ผู้บริหารในทุกระดับทั้งในเขตพื้นที่การศึกษา และผู้บริหารโรงเรียนจะต้องให้ความสำคัญต่อผู้เรียนเอาใจใส่ในการบริหารจัดการที่เอื้อต่อผู้เรียน ระบบการอบรมพัฒนาครูจะต้องเน้นการพัฒนาอบรมในการปฏิบัติงานจริงหรือในห้องเรียน และครูผู้สอนจะต้องเป็นผู้อำนวยความสะดวกโดยจัดกระบวนการเรียนการสอนให้เกิดการเรียนรู้มากกว่าการสอนเนื้อหาสาระเพียงอย่างเดียว

๖. การสร้างรูปแบบการศึกษาที่ดี ที่ประสบผลสำเร็จ (Best Practice) สำหรับประเทศไทยอาจมีหลายรูปแบบและการนำไปใช้หรือขยายผลอาจจะต้องมีการปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนแต่ละแห่งด้วยคงไม่สามารถที่จะนำรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งไปใช้เหมือนกันทั่วประเทศได้

๗. การพัฒนาหรือการปฏิรูปการศึกษาจะต้องเป็นการพัฒนาโดยคำนึงถึงภูมิสังคม และควรมีการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างความน่าสนใจ สร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้

๘. การประเมินคุณภาพโรงเรียนควรเน้นการประเมินภายในคือให้โรงเรียนประเมินตนเอง ส่วน สมศ.เป็นเพียงผู้สนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการประเมิน ขณะเดียวกันควรมีการสร้างความเข้าใจในเรื่องของการประเมินว่าเป็นการประเมินเพื่อการพัฒนาไม่ใช่การประเมินเพื่อผ่านหรือไม่ผ่าน เพื่อให้โรงเรียนเข้าใจระบบการประเมินที่ถูกต้อง ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนต่อไป

หลังจากที่ประชุมได้รับฟังความคิดเห็นจากผู้เข้าร่วมประชุมแล้วได้นำเสนอร่างข้อเสนอแนะความเห็นหรือข้อเสนอแนะด้านการศึกษาเสนอต่อสภาปฏิรูปแห่งชาติเพื่อเสนอคณะกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญเพื่อประโยชน์ในการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญ ที่คณะทำงานของคณะกรรมาธิการได้จัดทำขึ้นแก่ผู้เข้าร่วมประชุม ใน ๕ เรื่อง ได้แก่

๑) เน้นการศึกษาให้เป็นวาระแห่งชาติ ที่เชื่อมโยงการพัฒนาทุกด้านและสอดรับกับวิสัยทัศน์การพัฒนาประเทศระยะยาว

๒) เน้นการขจัดความเหลื่อมล้ำ ประกันโอกาสการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพแก่คนไทยทุกคนอย่างเท่าเทียม

๓) เน้นการปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อการพัฒนามนุษย์ที่สมบูรณ์ ผ่านการพัฒนาครูและสถานศึกษาเพื่อเพิ่มสมรรถนะของคนไทยและของประเทศและการเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้และการสร้างความรู้

๔) เน้นการลดขนาดการจัดการภาครัฐ กระจายอำนาจการจัดการศึกษาสู่ฐานพื้นที่และสถานศึกษาสร้างการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน สร้างภาวะความรับผิดชอบของผู้จัดการศึกษาต่อผู้เรียน

๕) เน้นการสร้างกลไกทางกฎหมายมารองรับกระบวนการปฏิรูปให้มีความต่อเนื่องจนเป็นผลสำเร็จ โดยปราศจากการแทรกแซงทางการเมือง

มติที่ประชุม

ที่ประชุมมีมติมอบ(ร่าง) ข้อเสนอแนะความเห็นหรือข้อเสนอแนะดังกล่าวข้างต้นแก่ผู้แทนสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) ธนาคารโลก (World Bank) และสภาการศึกษา เพื่อนำไปศึกษาและให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเรื่องดังกล่าวโดยด่วนต่อคณะกรรมาธิการเพื่อพิจารณาต่อไป

.....

สรุปผลการประชุมโดย นางสาวสุภาพร อาจเดช
วิทยากรชำนาญการพิเศษ
กลุ่มงานคณะกรรมาธิการการศึกษา
สำนักกรรมาธิการ ๓